

صدای پای همسایگان؛ تهدیدی برای صنعت یا فرصتی برای رشد؟!

نقشه راه پس از رفع تحریم‌ها در حوزه صنعت و اقتصاد اگرچه بر مبنای انتقال تکنولوژی و جذب سرمایه‌های خارجی جهت رونق تولید تبیین و طراحی شده اما این سیاستگذاری کلان را باید مراقب بود تا در مرحله اجرا به مسیر واردات محصولات نهایی و مصرفی نیانجامد. طی سال‌های گذشته هم به خصوص در دوران رونق ارزی و فراوانی ارز در کشور همین سیاست‌ها در قالب شعارها و حتی آمار عملکرد صنایع مختلف در حوزه‌های متعدد صنعتی گفته می‌شد اما آنچه که در عمل شاهد بودیم واردات بی رویه محصولات نهایی از پارچه و پوشاک گرفته تا دسته بیل! به کشور بود. نه فقط در صنعت نساجی که در بقیه صنایع هم شاهد این روند نابجا و غلط بودیم به عنوان مثال در صنعت لوله‌سازی با توجه به اینکه کشور در حوزه‌های نفت و گاز مزیت‌های فراوانی دارد و این صنعت می‌توانست در کشور به رشد و شکوفایی بالایی دست یابد اما با واردات انبوه لوله از کشورهای مختلف البته با تبانی برخی از مدیران دولتی و نهادهای دیگر این صنعت رو به ورشکستگی رفت یا در صنعت خودرو علی‌رغم اینکه خودروسازان داخلی عدم مسئولیت‌پذیری شرکای خارجی خود را به جهت تحریم‌ها و عدم پایبندی به تحریم‌ها عنوان می‌کنند، اما در قبل از دوران تحریم هم سیاست مدیران شرکت‌های خودروساز باز هم به خاطر ساختار دولتی و سیاسی این شرکت‌ها، نه تنها از انفجار تقاضا در بازار داخل و فراوانی وام‌های اعطایی دولت استفاده بهینه نمودند بلکه با سوء مدیریت و بدنه فاسد خود یا منابع را به یغما بردند و یا در مسائل سیاسی صرف نمودند و شد آنچه که امروز می‌بینیم و مردم هم ایشان را تحریم کردند.

هم اکنون شاهد سفر رایزنان اقتصادی بسیاری از کشورها به ایران هستیم. پلان و طرح اولیه دولت جهت ورود فعالان اقتصادی سایر کشورها به کشور این است که ایران را فقط یک بازار مصرفی نبینند و باید در طرح‌های احتمالی مشارکت همراه با سرمایه‌گذاری و انتقال تکنولوژی داشته باشند که البته طرح بسیار خوبی است اما باید دید در مرحله اجرا و تعامل تک تک صنایع با این شرکای خارجی چه اتفاقی خواهد افتاد. مثال بارز آن در زمینه صنعت نساجی و آنچه اخیراً اتفاق افتاده جلسات متعدد هیات‌های ترک در بازار ایران است که به خصوص در بازار پوشاک یا پارچه‌های مورد نیاز کشور به طور مستقیم وارد شده و اقدام به بازاریابی بلندمدت جهت عرضه محصولات خود به کشور نموده‌اند. اگرچه هیچکدام از فعالان صنعت نساجی و پوشاک کشور قائل به بسته شدن درهای مملکت و عدم ورود محصولات خارجی به کشور نیستند اما اذعان دارند که باید اینگونه واردات اعم از محصولات میانی یا نهایی باید طبق قانون و با پرداخت کلیه موارد قانونی در عین استاندارد بودن این محصولات، صورت پذیرد و در نهایت با شراکت یا انتقال تکنولوژی بتوان ضعف‌های موجود در صنعت نساجی و پوشاک را با نگاه باز و واقع بینانه مرتفع نمود. اگرچه در حوزه‌های مختلف تولید در صنعت نساجی و پوشاک مشکلات متعددی وجود دارد اما باید توجه داشت که برخی از این مشکلات نیز برون سازمانی هستند، مشکلات متعددی که سایر صنایع نیز با آن دست به گریبانند. بهر حال هرچقدر هم که به زعم برخی برنامه‌ریزان وزارت صنعت، صنعت نساجی در مقایسه با صنایع دیگر صنعت کوچکی دیده شود و صنایع دیگر دارای اولویت باشند که این موضوع در جای خود قابل بحث است اما باید توجه داشت که هم اکنون صنعت نساجی و پوشاک دارای پتانسیل‌های بسیار زیادی هم در حوزه ارزش افزوده و هم در حوزه اشتغالزایی است که به راحتی نمی‌توان از کنار آن گذشت. تنها با اختصاص بهینه منابع تسهیلاتی به این صنعت آن هم به صورت دست اول و نه از طریق دلالان و واسطه‌گران که فقط هزینه تسهیلات را افزایش می‌دهند، می‌توان علاوه بر اشتغال زایی سریع و پایدار، آینده خوبی را هم برای این شاخه صنعتی متصور بود. صنعتی که به جهت ریشه دار بودن در سخت‌ترین شرایط هم رو به رشد بوده است.

سردبیر